۲۴ ساعت گذشته

غیبت پوتین در نشست گروه هشت در امریکا

ولادیمیر پوتین رییس‌جمهوری تازه سوگندخورده روسیه در گفت‌وگوی تلفنی با باراک اوباما همتای امریکایی خود اعلام کرده است که برای شرکت در نشست گروه هشت به امریکا نخواهد رفت. نشست گروه هشت در ۱۸ و ۱۹ ماه مه (۲۹ و ۳۰ اردیبهشت) در کمپ‌دیوید امریکا برگزار خواهد شد. پوتین تدارک برای تشکیل دولت جدید روسیه را علت اصلی این غیبت خوانده است. به گزارش ایلنا، ولادیمیر پوتین به رییس‌جمهوری امریکا گفته است که تلاش‌هایش برای تشکیل کابینه جدید روسیه، علت عدم حضور وی در نشست سران کشورهای صنعتی است و به جای وی، دیمیتری مدودف نخست‌وزیر جدید (رییس‌جمهوری سابق) این کشور به امریکا سفر می‌کند. روسای جمهوری دو کشور نخستین دیدار رسمی خود را به نشست گروه ۲۰ در مکزیک که در ماه ژوئن آینده برگزار می‌شود، موکول کرده‌اند. گروه هشت بدون داشتن دفتر مرکزی ثابت، بودجه و کارمندان دائمی، در حقیقت نهادی غیررسمی و انحصاری است که اعضای آن تلاش می‌کنند از طریق مذاکره و اقدام مشترک راه‌حل‌هایی برای چالش‌های جهانی بیابند.

اعلام دارایی‌های اولاند در آستانه مراسم تحلیف

برآورد میزان دارایی‌های فرانسوا اولاند رییس‌جمهور جدید فرانسه که در روزنامه رسمی روز جمعه این کشور انتشار یافت، نشان می‌دهد مجموع دارایی‌های اولاند اندکی بیش از یک میلیون یورو است و عمده بهای آن را سه واحد مسکونی تشکیل می‌دهد. بر اساس اعلام رییس‌جمهوری فرانسه، وی سهامی در بورس و دیگر زمینه‌ها نداشته و دارای جواهرات قیمتی نیز نیست. اولاند همچنین اعلام کرده است که فاقد خودروی شخصی بوده و از موتوسیکلت برای ترددهای روزانه خود استفاده می‌کرده است. ارزش لوازم منزل و مبلمان در اختیار رییس‌جمهوری جدید و سوسیالیست فرانسه نیز در مجموع ۱۵ هزار یورو تخمین زده شده است. اولاند دارای سه حساب بانکی با موجودی مشخصی نزد بانک‌های فرانسوی است که در مجموع حدود هشت هزار یورو موجودی دارند. مراسم تحلیف ریاست‌جمهوری اولاند با حضور نیکلا سارکوزی روز سه‌شنبه ساعت ۱۰ صبح به وقت محلی در کاخ الیزه برگزار می‌شود. فرانسوا اولاند رییس‌جمهوری جدید فرانسه قصد دارد پس از برگزاری مراسم تحلیف خود و در اولین سفر خارجی‌اش به برلین برود. اولاند روز جمعه در پاریس با اعلام این مطلب گفت در دیدارش با صدراعظم آلمان در مورد مسائل مورد توجه آلمان و فرانسه به‌ویژه یافتن راهی برای برون‌رفت از بحران بدهی‌های اروپا گفت‌وگو خواهد کرد.

پیشنهاد ۴ میلیارد دلاری عربستان برای تحویل مبارک

معاون رهبر اخوان‌المسلمین مصر اعلام کرد عربستان به دولت این کشور پیشنهاد داده تا در مقابل چهار میلیارد دلار حسنی مبارک را به ریاض تحویل دهد. به گزارش ایسنا، خیرات شاطر، معاون دبیرکل اخوان‌المسلمین مصر فاش کرد مقامات عربستانی به دولت مصر پیشنهاد دادند حسنی مبارک، رییس‌جمهوری پیشین مصر، را به عربستان تحویل دهند و در مقابل آن چهار میلیارد دلار کمک مالی دریافت کنند. شاطر که در حاشیه ضیافت شامی با حضور ۳۰۰ تن از افراد سرشناس مصر سخن می‌گفت، عنوان داشت: «این حق ملت مصر است که با این پیشنهاد موافقت یا مخالفت کند.» وی افزود: «نظام سابق مصر ثروت‌های کشور را به غارت برد و از ارائه خدمات به ملت کوتاهی می‌کرد و هم‌اکنون ۴۰ درصد از شهروندان مصری زیر خط فقر زندگی می‌کنند.» شاطر در پایان تاکید کرد اخوان‌المسلمین تمام تلاش خود را برای رسیدن ملت مصر به زندگی شرافتمندانه به کار خواهد گرفت.

مرحله سوم انتقال مسوولیت‌های امنیتی در افغانستان

مقام‌های افغان و ناتو از پایان برنامه‌ریزی برای آغاز مرحله سوم روند واگذاری مسوولیت‌های امنیتی از نیروهای خارجی به نیروهای افغان خبر دادند. به گزارش ایسنا، اشرف غنی احمدزی، رییس کمیسیون انتقال مسوولیت‌های امنیتی به نیروهای داخلی، روز پنجشنبه در یک نشست خبری گفت مناطق تحت پوشش این برنامه مشخص شده‌اند. به گفته وی، اسامی این مناطق روز یکشنبه از سوی حامد کرزای، رییس‌جمهوری افغانستان رسما اعلام خواهد شد. ژنرال جان آلن، فرمانده کل نیروهای ناتو در افغانستان، در این نشست آغاز مرحله سوم روند انتقال مسوولیت‌های امنیتی به نیروهای افغان را «گامی مهم برای تحقق طرح‌های نشست گذشته سران ناتو در لیسبون» خواند؛ نشستی که در آن افغانستان و متحدان غربی‌اش توافق کردند مسوولیت‌های امنیتی مرحله به مرحله به نیروهای افغان سپرده شود و در نهایت در سال ۲۰۱۴ میلادی، نیروهای خارجی افغانستان را ترک کنند.

دوئل عمرو موسی و ابوالفتوح در ایستگاه اول رقابت‌های ریاست‌جمهوری مصر

۸۰ میلیون بیننده برای نخستین مناظره انتخاباتی جهان عرب

نشست شبانه مصری‌ها برای تماشای مناظره انتخاباتی عکس: رویترز

گروه بین‌الملل | در حالی که کمتر از دو هفته به انتخابات ریاست‌جمهوری مصر باقی‌مانده است، وزیر خارجه سابق مبارک و عضو سابق اخوان‌المسلمین که دو کاندیدای پیشتاز این رقابت‌ها هستند، در یک مناظره تلویزیونی چهارساعته شرکت کردند.

دو نامزد اصلی انتخابات ریاست‌جمهوری مصر، عمرو موسی و عبدالمنعم ابوالفتوح، نخستین مناظره انتخاباتی تلویزیونی جهان عرب را پنجشنبه‌شب درحالی برگزار کردند که مصری‌های زیادی در جلوی تلویزیون‌های کافه‌ها و مکان‌های باز تجمع کرده بودند. این مناظره در دو بخش و طی چهار ساعت از شبکه‌های اصلی تلویزیون خصوصی مصر پخش شد. این نخستین‌بار است که نه تنها در مصر، بلکه در کل جهان عرب چنین مناظره انتخاباتی از تلویزیون پخش می‌شود. این مناظره بیش از ۸۰ میلیون بیننده داشته است.

جنجالی‌ترین لحظات این مناظره هنگامی بود که دو نامزد به سابقه یکدیگر در دوران حکومت مبارک حمله کردند؛ عمرو موسی، وزیر امور خارجه مصر در دوران حکومت مبارک بود و ابوالفتوح نیز عضو سابق اخوان‌المسلمین به حساب می‌آید. موسی به سابقه عضویت ابوالفتوح در اخوان‌المسلمین و رابطه‌اش با اخوان‌المسلمین حمله کرد و تلویحا گفت که اگر ابوالفتوح به ریاست‌جمهوری برسد کشور در معرض خطر بازگشت به ناامنی و تروریسم قرار می‌گیرد. ابوالفتوح نیز در مقابل اشاره کرد که موسی قادر نیست اهداف انقلاب مصر را محقق کند.

نامزدهای پیشتاز

موسی و ابوالفتوح دو نامزد از مجموع ۱۳ کاندیدای ریاست‌جمهوری مصر هستند که مطابق برنامه روزهای سوم و چهارم خرداد برگزار می‌شود. این دو نامزد به همراه محمد مرسی، نامزد حزب اخوان‌المسلمین، امیدهای اصلی پیروزی در انتخابات به حساب می‌آیند. از جمله دیگر نامزدها حمدین صباحی است که نماینده ناصریست مجلس از حزب کرامت و از روزنامه‌نگاران قدیمی منتقد محسوب می‌شود. خالد علی، وکیل فعال حقوق بشر، نیز نامزد مطلوب بسیاری از جوانان پیشرو است.

موسی که از هنگام سقوط مبارک در پانزده ماه پیش همواره در سرتاسر مصر مشغول تبلیغ انتخاباتی بوده نامزد مطلوب سکولارها، لیبرال‌ها و طبقه متوسط و متوسط‌به‌بالا موسوم به «اکثریت خاموش» است که در ابتدا از انقلاب حمایت کردند ولی اکنون از ادامه ناآرامی‌ها می‌ترسند.

ابوالفتوح که در سال ۲۰۱۱ و به خاطر اختلافات ایدئولوژیک و نیز برای شرکت در انتخابات از گروه اخوان‌المسلمین کناره گرفت تاکنون توانسته ائتلاف نامنتظره‌یی از لیبرال‌ها، سوسیالیست‌ها و محافظه‌کاران مذهبی را گردهم آورد. در صورت پیروزی او، جوانان غیرسیاسی انقلاب بیشترین بخت را برای مشارکت در شاخه اجرایی حاکمیت خواهند داشت. مناظره پنجشنبه در قسمتی که هر یک از نامزدها می‌توانست سوالی از نامزد دیگر بپرسد داغ‌تر شد. موسی که می‌کوشید دست روی نگرانی‌های مصری‌ها درباره قدرت‌گیری محافظه‌کاران مذهبی بگذارد، گفت: «مرجع من ملت مصر هستند ولی مرجع شما اخوان‌المسلمین.» ابوالفتوح نیز ابتدا در جواب گفت: «مثل اینکه آقای موسی اخبار را دنبال نمی‌کنند. من در سال ۲۰۱۱ از عضویت اخوان‌المسلمین استعفا دادم تا به ملتم خدمت کنم و نماینده همه مصری‌ها باشم.» در ادامه، ابوالفتوح ضمن اشاره به عضویت موسی در کابینه حسنی مبارک، یادآور شد که «کسی که مشکل را به وجود آورده نمی‌تواند آن را حل کند.»

انتخابات پارلمانی مصر که در ماه ژانویه تمام شد با پیروزی احزاب اسلام‌گرا، بالاخص حزب آزادی و عدالت وابسته به اخوان‌المسلمین، همراه بود. دومین پیروز این انتخابات حزب نور وابسته به سلفی‌ها بود. موسی مدام به ابوالفتوح فشار آورد تا در مورد رابطه‌اش با سلفی‌ها که از او در انتخابات پیش رو حمایت کرده‌اند، توضیح دهد و نظرش را درباره اجرای شریعت و قوانین اسلامی بگوید. موسی متذکر شد که ابوالفتوح به اسلام‌گرایان تندرو نظیر سلفی‌ها «تعهد» داده است. او ابوالفتوح را متهم کرد که به هر گروه چیزی می‌گوید و سر هیچ‌کدام از حرف‌هایش نمی‌ایستد. «با سلفی‌ها که نشست و برخاست می‌کند، سلفی است. با لیبرال‌ها لیبرال می‌شود. با میانه‌روها هم میانه‌رو می‌شود.» ابوالفتوح نیز به حرف‌های موسی اشاره کرده بود که گفته است درباره قوانین اسلامی سخت نمی‌گیرد. ابوالفتوح اما این اتهام‌ها را نپذیرفت و در عوض گفت: «یک جمله اعتراضی به من نشان دهید که در دوران مبارک گفته باشید». اشاره او به حمایت موسی از مبارک برای ریاست‌جمهوری چندباره بود.

رابطه با اسراییل و گاف عمرو موسی درباره ایران

رابطه مصر با اسراییل نیز از جمله موارد بحث‌برانگیز این مناظره بود. هر دو نامزد وعده دادند که در پیمان صلح ۱۹۷۹ با اسراییل بازنگری کنند، در حالی که ابوالفتوح این کشور را «دشمن» می‌خواند و موسی آن را «متخاصم». موسی با لحن همیشه دیپلمات‌مآبانه‌اش گفت رابطه با اسراییل باید بازنگری شود، تا وقتی که دولت مستقل فلسطینی به پایتختی اورشلیم شرقی تشکیل شود. ابوالفتوح نیز اسراییل و ۲۰۰ کلاهک هسته‌یی‌اش را خطری برای مصر خواند.

در بحث پیرامون روابط بین‌الملل، که در اواخر مناظره و بعد از نیمه‌شب ادامه یافت، موسی یک گاف هم داد و ایران را کشوری عرب نامید. موسی با حمله نظامی به ایران مخالفت کرد و ابوالفتوح نیز گفت از رابطه با ایران استقبال می‌کند، «به شرط اینکه ایران تلاش نکند عقاید شیعی را در مصر تبلیغ کند.»

ازجمله معدود مواردی که هر دو نامزد درباره‌اش اشتراک نظر داشتند ماجرای اقدام دولت در انجام تست باکرگی روی بعضی تظاهرات‌کنندگان میدان تحریر بود، که هر دو نامزد اعلام کردند که باید درباره این مساله تحقیق کامل انجام شود و مرتکبان چنین تخلفی باید تحت پیگرد قرار بگیرند. در انتها، موسی به مصری‌ها هشدار داد که کشور را به دست کسی که هیچ سابقه و نیز سیاست مشخصی ندارد نسپارند. ابوالفتوح نیز خطاب به مصری‌ها گفت: «برای نخستین‌بار است که رییس‌جمهور مصر را انتخاب می‌کنیم. امیدوارم به خود اجازه ندهیم که بار دیگر ما را به قهقرا ببرند و باز هم ما را به رژیم ساقط‌شده و ایده‌ها و چهره‌های رژیم سابق آن بکشانند.»

دو رقیب اصلی انتخابات ریاست‌جمهوری مصر

عمرو موسی

عمرو موسی ۷۵ ساله که روزگاری وزیر امور خارجه حسنی مبارک بود خود را چیزی مابین رژیم سابق و نظام نوین مصر می‌داند. او در عین اینکه تلاش می‌کند نشان دهد در رژیم سابق همیشه هم گوش به فرمان نبوده، بر سابقه مدیریتی و اجرایی‌اش تاکید می‌کند.

او که مدتی دبیرکل اتحادیه عرب بوده است، در میان نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری بیشترین سابقه اجرایی را دارد. اسلام‌گرایان موسی را مردی سیگار برگ به لب می‌دانند که ثروتش باعث شده تماسی با مردم نداشته باشد. موسی ولی خود را ناسیونالیستی لیبرال می‌داند که می‌تواند به اقتصاد این کشور سروسامان بدهد و فقر را ریشه‌کن کند. او رقبای اسلام‌گرایش را متهم می‌کند که ایدئولوگ‌هایی مذهبی هستند.

عبدالمنعم ابوالفتوح

عبدالمنعم ابوالفتوح ۶۰ ساله که به خاطر موضع انتقادی‌اش در قبال رژیم حسنی مبارک مورد احترام بوده است، سال گذشته از اخوان‌المسلمین کناره گرفت تا برخلاف خواست آنها خود را برای نامزدی ریاست‌جمهوری آماده کند. در حالی که اخوان‌المسلمینی‌ها پیش از این وعده داده بودند نامزدی برای ریاست‌جمهوری نخواهند داشت و به استیلایشان بر مجلس بسنده می‌کنند، ولی خلف‌وعده کردند و محمد مرسی را کاندیدا کردند. حال ابوالفتوح امیدوار است که نارضایتی از این اقدام اخوان‌المسلمین بتواند رای‌دهندگان محافظه‌کار را به سمت او متمایل کند. به نظر می‌رسد کسی چیزی درباره موضع واقعی ابوالفتوح نمی‌داند. او توانست با دفاع از آزادی‌های مدنی رای میانه‌روها را به خود جلب کند ولی در عین‌حال توانست حمایت رهبران سلفی‌ها را نیز به خود معطوف کند.

---

۵۵ کشته و ۴۰۰ زخمی در خونبارترین حمله انتحاری یک سال اخیر سوریه

انگشت اتهام به سوی القاعده

گروه بین‌الملل | در پی بمبگذاری‌های انتحاری صبح روز پنجشنبه در دمشق، پایتخت سوریه که به مرگ ۵۵ نفر و زخمی شدن بیش از ۴۰۰ نفر انجامید، شورای امنیت سازمان ملل با انتشار بیانیه‌یی این حملات را که هنوز هیچ گروهی مسوولیت‌شان را به عهده نگرفته است، محکوم کرد.

تلویزیون دولتی سوریه این انفجارها را خونین‌ترین حمله تروریستی در پایتخت این کشور از زمان آغاز درگیری‌ها در سوریه خوانده است و هم‌زمان، برهان غلیون، رییس شورای ملی مخالفان سوریه که در ژاپن به سر می‌برد، انگشت اتهام را به سوی گروه‌های تروریستی نزدیک به القاعده گرفته و مسوولیت این حملات را متوجه دولت بشار اسد دانسته است. بر اساس اعلام وزارت کشور سوریه، بمبگذاران بیش از هزار کیلوگرم مواد منفجره را در دو اتومبیل جاسازی کرده بودند و دو بمبگذار انتحاری آنها را به سوی ساختمان‌ها راندند. بر اساس گزارش‌ها، انفجارها به ساختمان ۱۰ طبقه اطلاعات نظامی سوریه آسیب زده است. این ساختمان بخشی از یک مجموعه نظامی است که یکی از ۲۰ سازمان پلیس مخفی سوریه را تشکیل می‌دهد. شورای امنیت در بیانیه خود از تمام گروه‌های درگیر در سوریه خواسته است تا به انواع خشونت‌ها پایان دهند و به طرح صلح کوفی عنان، فرستاده مشترک اتحادیه عرب و سازمان ملل به این کشور پایبند باشند. بان کی‌مون، دبیرکل سازمان ملل نیز انفجارهای دمشق را به‌شدت محکوم کرده و از همه گروه‌های موجود در سوریه خواسته تا به تعهدات خود درباره پایان دادن به خشونت‌ها عمل و از غیرنظامیان حمایت کنند.

همزمان بشار جعفری، نماینده دائم سوریه در سازمان ملل متحد، کشورهای عربی و دیگر قدرت‌های خارجی را متهم به ارائه کمک به گروه‌های تروریستی مسلح کرده است. او از سازمان ملل متحد خواست برای توقف این کمک‌ها گام‌های عملی بردارد.

امریکا نیز با محکوم کردن این انفجارها مدعی شد انفجارهای اخیر به احتمال زیاد از سوی مخالفان دولت انجام نشده است. جی کارنی، سخنگوی کاخ سفید با تاکید بر ضرورت حل و فصل سیاسی مساله سوریه گفت: «اختلافات در سوریه باید قبل از اینکه فرصت از دست برود، به شکل سیاسی حل و فصل شود اما ما اعتقاد داریم که این گونه حملات از سوی مخالفان سوریه انجام نشده است.» در مقابل سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه با متهم کردن گروه‌های تروریستی محلی به دست داشتن در انفجارهای دمشق گفت: «مسکو این انفجارها را به‌شدت محکوم می‌کند و به احتمال زیاد گروه‌های تروریستی محلی با کمک طرف‌های خارجی عامل اجرای این حمله تروریستی بوده‌اند.»

وزارت امور خارجه سوریه روز جمعه با ارسال نامه‌های جداگانه‌یی به بان کی‌مون، دبیرکل سازمان ملل و رییس دوره‌یی شورای امنیت با اشاره به انفجارهای تروریستی روز پنجشنبه دمشق از این دو نهاد بین‌المللی خواست در مقابل تروریسم بایستند و مانع فعالیت کشورهایی شوند که عامل تشویق و کمک‌رسانی به تروریست‌ها در سوریه هستند. در نامه وزارت امور خارجه سوریه آمده است: «سوریه از ابتدا تاکید کرده است کسانی که به چنین اقدامات تروریستی دست می‌زنند و طرف‌های خارجی حامی آنها هیچ‌گاه خیر و صلاح سوریه و ملت آن را نمی‌خواهند و باید جلو اقدامات آنها گرفته شود.» وزارت امور خارجه سوریه با اعلام اینکه بیش از ۳۰۰ تن از نیروهای نظامی و امنیتی این کشور از شروع آتش‌بس تاکنون کشته شده‌اند، گفت: ادامه خشونت‌ها توسط گروه‌های مسلح در سوریه بیانگر این نکته است که مخالفان در اجرای تعهدات خود مبنی بر اجرای طرح کوفی عنان و قطعنامه شورای امنیت صادق نیستند. در بخش دیگری از این نامه آمده است: «کمک‌های خارجی به تروریست‌های داخلی در حالی ادامه می‌یابد که سران تروریست‌ها بر ادامه فعالیت‌های خشونت‌آمیز خود در سوریه تاکید دارند و مسوولیت آنچه را که انجام می‌دهند، به سادگی بر عهده می‌گیرند و سعی دارند به هر طریق ممکن طرح کوفی عنان در سوریه را با شکست مواجه کنند.»

سوزان رایس، نماینده دائم امریکا در سازمان ملل متحد نیز روز جمعه در گفت‌وگو با خبرگزاری رویترز، احتمال دست داشتن گروه‌های افراطی در بمبگذاری‌های روز پنجشنبه را رد نکرد، اما از طرح صلح کوفی عنان دفاع کرد و گفت: «هنوز بسیار زود است تا طرح صلح کوفی عنان را شکست خورده بدانیم.» رایس این انفجارها را نشانه روشنی از اوضاع نابسامان سوریه دانست و گفت: «واشنگتن نیازی نمی‌بیند که با مسلح کردن مخالفان، به خشونت‌ها در سوریه دامن بزند.» دولت باراک اوباما، رییس‌جمهوری امریکا اعلام کرده است که کمک‌های لجستیکی و ارتباطی در اختیار مخالفان سوری قرار می‌دهد اما تاکنون طرحی را برای مسلح کردن مخالفان نداشته است. رایس درباره حمایت امریکا از مخالفان بشار اسد گفت: «ما تنها حمایت سیاسی از مخالفان داریم و برای آنها تجهیزات ارتباطی، دارویی و غیرنظامی فراهم می‌کنیم.»

اعتصاب غذا در زندان‌های اسراییل جرقه انتفاضه سوم را می‌زند؟

هشدار محمود عباس درباره وضع ۱۶۰۰ زندانی فلسطینی

گروه بین‌الملل | درحالی که وضع سلامتی شش زندانی فلسطینی در اسراییل که دست به اعتصاب غذا زده بودند، رو به وخامت گذاشته است، اسراییل نگران است که چنین اقدامی به قیامی مردمی در کرانه باختری بینجامد. این یکی از بزرگ‌ترین اعتصاب‌غذاهای فلسطینی‌ها در زندان اسراییل است. رهبران همه جناح‌های فلسطینی پیش‌بینی کرده‌اند که اگر ماجرای اعتصاب غذای ۱۶۰۰ زندانی فلسطینی به مرگ یک یا چند نفر بینجامد، یک سال صلح و آرامش نسبی در سرزمین‌های اشغالی به پایان می‌رسد. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ این هفته اعلام کرده بود که شش نفر از اعتصاب‌کنندگان «در معرض خطر جدی مرگ» قرار دارند. محمود عباس، رییس دولت خودگردان فلسطین نیز اعلام کرده است «وضعیت خطرناکی است. اگر امروز یا فردا یا هفته بعد کسی بمیرد، فاجعه‌یی رخ خواهد داد که دیگر کسی نمی‌تواند کنترلش کند.» او هشدار داد که در صورت مرگ این زندانی‌ها، مقامات فلسطینی ساکت نخواهند نشست. «مساله زندانی‌ها مساله‌یی سیاسی نیست، بلکه مساله‌یی انسانی است». او یادآور شد که تا وقتی همه زندانیان فلسطینی آزاد نشوند، هیچ راه‌حلی برای مشکلات وجود نخواهد داشت. دو نفر از این زندانیان حدود ۷۵ روز است که در اعتصاب غذا به سر می‌برند. این اقدام زندانیان که در اعتراض به وضعیت زندان‌ها و حبس بدون محاکمه و اتهام انجام شده، اسراییل را با بحران مواجه کرده است. احتمال می‌رود که این وضعیت بتواند به بیرون از زندان‌های اسراییل هم کشیده شود. حقوق زندانیان از جمله مسائل حساس برای فلسطینی‌هاست؛ یک‌پنجم کل فلسطینی‌ها، یعنی حدود ۷۰۰ هزار نفر، تاکنون مدتی را در زندان‌های اسراییل گذرانده‌اند. تاکنون درگیری‌هایی هم بین نیروهای امنیتی زندان و تجمعات فلسطینی‌ها در بیرون از زندان رخ داده است و خبرها حاکی از آن است که باز هم تظاهراتی در اعتراض به وضعیت زندانیان فلسطینی در راه است. گرچه این اعتراض‌ها تاکنون گسترده نبوده، کارشناسان معتقدند که مرگ هرکدام از این زندانیان در حال اعتصاب غذا می‌تواند به دور سوم انتفاضه بینجامد. دور دوم انتفاضه در سال ۲۰۰۰ هم در واکنش به وضعیت زندانیان شروع شده بود. جهاد اسلامی فلسطین نیز هشدار داده است که در صورت مرگ هر یک از این زندانی‌ها، آتش‌بس نقض خواهد شد. ثائر حلاحله، یکی از زندانیانی که در اعتصاب غذا به سر می‌برد، نه تنها در روستای زادگاهش بلکه در کل مناطق اشغالی به یک قهرمان تبدیل شده است. برادرش ماهر می‌گوید: «این نبرد اراده‌هاست. برادرم اسلحه ندارد، ولی سلاحی دارد قوی‌تر از یک اسلحه. این اسلحه‌یی است قوی‌تر از بمب هسته‌یی. اسراییل در حال جنگ با مردمی است که هیچ سلاحی ندارند مگر اراده‌شان.»دولت اسراییل تصدیق کرده که بعضی از این اعتصاب‌کنندگان را به قرنطینه انتقال داده است. اسراییل اوایل سال میلادی جاری نیز دو زندانی را که دست به اعتصاب غذا زده بودند، آزاد کرده بود. اما اسراییلی‌ها حاضر نیستند اجرای طرح «حبس احتیاطی» را معلق کنند. بنا بر این طرح، حدود ۳۰۰ فلسطینی بدون تفهیم اتهام بازداشت و به زندان‌های اسراییل انتقال داده شده‌اند. محمود عباس از سازمان ملل متحد هم خواسته است که در این مساله دخالت و از زندانیان فلسطینی حمایت کند. او ضمن دیدار با رابرت سری، رابط ویژه سازمان ملل در امور فرآیند صلح خاورمیانه، در شهر رام‌الله نیز درباره وضعیت زندانیان مذاکره کرده است.

نگاه ایرانی

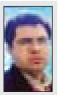

احمد هاشمی

معمای طارق الهاشمی در عراق

چندی پیش طارق الهاشمی، معاون رییس‌جمهور و بالاترین مقام سیاسی اهل سنت عراق به همراه محافظانش متهم به طراحی حملات تروریستی، ایجاد گردان‌های مرگ و از جمله قتل شش قاضی و افراد دیگر شد و متعاقبا الهاشمی در دسامبر گذشته به اقلیم کردستان در شمال عراق گریخت و پس از یک تور عربی در کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس، در استانبول ترکیه رحل اقامت گزید و گمان نمی‌رود همان‌گونه که خودش گفته، در جلسه محاکمه‌اش، که طی چند روز آینده و احتمالا به طور غیابی در بغداد برگزار خواهد شد، حاضر شود. در عوض، الهاشمی پیشنهاد داده به جای بغداد در دادگاهی در کردستان عراق محاکمه شود؛ امری که مقامات عراقی آن را نپذیرفته‌اند. پس از این رویداد که بلافاصله بعد از خروج نیروهای امریکایی از عراق اتفاق افتاد، رابطه ظریف و شکننده میان شیعیان، کردها و سنی‌ها در این کشور مورد تهدید قرار گرفته و این اتهامات در حالی علیه الهاشمی مطرح شده است که او آن را توطئه‌یی برای تضعیف جریان عمدتا سنی العراقیه دانسته و المالکی را به انحصارطلبی در قدرت متهم کرده است. با توجه به اینکه در کشور سه‌پاره عراق که شیعیان در جنوب و مرکز، سنی‌ها در مرکز و غرب و کردها در شمال عراق مرکزیت و اکثریت دارند، ایجاد گسست و درگیری دارای زمینه و پتانسیلی درونی است که خلأ قدرت پس از صدام و مداخلات قدرت‌های منطقه‌یی و جهانی، آن را تشدید کرده و این رویداد، بار دیگر موضوع بلوک‌بندی‌ها و افتراق‌های ژرف موجود در جامعه عراق را در کانون توجهات قرار داده و در عین حال برای مدت کوتاهی هم که شده، اتحادها و قرابت‌های جدیدی را پدید آورده است.

در چارچوب این قرابت‌ها، کردها و عرب‌های سنی در دوران حاکمیت اکثریت شیعه بر کشور، خود را به یکدیگر نزدیک‌تر احساس کرده و سیلی از انتقادات و اتهامات را به سوی دولت نوری‌المالکی روانه کردند. اقلیت اهل سنت در عراق – که دیر زمانی بود قدرت را در انحصار خود داشت – از بدو امر با استقرار حکومت تحت کنترل اکثریت شیعه در این کشور مخالفت داشت. پس از آنکه الهاشمی به کردستان گریخت مقامات این منطقه از تحویل و استرداد او به دولت مرکزی خودداری کردند. در واقع کردها که در زمینه خودمختاری سیاسی، میزان استفاده از منابع و درآمدهای نفتی و گسترش مالکیت خود بر برخی مناطق و در راس آنها کرکوک با دولت مرکزی عراق اختلاف نظر دارند از وضعیت پیش آمده برای قدرت‌نمایی بیشتر در مقابل دولت نوری‌المالکی نهایت بهره‌برداری را کردند. با این وجود، در زمینه عربیت و تمامیت ارضی عراق، عرب‌های سنی و اکثریت شیعه تلاش کرده‌اند اختلافات عمیق خود را به کناری نهاده و برای مدتی هرچند محدود متحد شوند. همچنان که در مساله اصرار کردها برای الحاق کرکوک به قلمرو خود، هم عرب‌های سنی و هم عرب‌های شیعه، بارها در یک صف واحد به ابراز مخالفت با آن پرداخته‌اند.

بازیگران منطقه‌یی و فرامنطقه‌یی

اغلب کشورهای عربی و همچنین ترکیه حمایت تمام عیار خود از اقلیت سنی در عراق را بارها به منصه ظهور رسانده‌اند. آنها در موضوع الهاشمی نیز همنوا با اقلیت سنی، نوری المالکی را به زیاده‌خواهی و دیکتاتوری متهم کردند. معهذا، دولت شیعه محور نوری‌المالکی نیز تنها نبوده و از حمایت کامل سیاسی ایران برخوردار است و در سطح بین‌المللی نیز به نظر می‌رسد با وجود ناخرسندی امریکا از برخی سیاست‌های دولت المالکی به ویژه روابط نزدیک و دوستانه این کشور با ایران، قدرت‌های جهانی و در راس آنها واشنگتن، در راستای اولویت دادن به حفظ ثبات و استقرار آن در این کشور مهم در منطقه حساس و نفت‌خیز خاورمیانه، حامی حفظ وضع و ساختار موجود بوده و خواهان رویارویی با دولت المالکی نیستند. از دیدگاه ناظران سیاسی، در اینکه در آشفته بازار سیاسی و امنیتی عراق، نیروهایی به نیابت از هریک از گروه‌ها و جناح‌های فعال در عرصه سیاسی این کشور برای نیل به اهداف خود احتمالا دست به سلاح می‌برند و مرتکب اقداماتی تروریستی می‌شوند – که گروه العراقیه و اطرافیان الهاشمی نیز از این قاعده مستثنا نیستند – تردیدی وجود ندارد. ولی داستان طارق الهاشمی بیشتر از آنکه موضوعی امنیتی، قضایی و حقوقی باشد مساله‌یی مربوط به منازعات و رقابت‌های سیاسی در ساختار قدرت عراق پس از صدام است که هنوز شاکله، بلوغ و حالت نهایی خود را پیدا نکرده است و حتی آگاهان امر، پا را فراتر نهاده و معتقدند نباید این رویداد را به مساله‌یی صرفا محدود به نزاع قدرت بین المالکی و الهاشمی دانست بلکه برای فهم بهتر تحولات داخلی عراق ما نیاز به ترسیم تصویر بزرگ‌تری داریم که نشان‌دهنده کلیه تحولات و تعاملات قدرت در بغداد باشد. در چارچوب این تصویر بزرگ، تا زمانی که اختلافات و چارچوب و مرزبندی قدرت و حیطه نفوذ مابین المالکی، طالبانی، علاوی، بارزانی و نهایتا طارق الهاشمی و حامیان آنها تثبیت و حل و فصل نشود انتظار نمی‌رود اوضاع سیاسی و امنیتی این کشور ثبات و آرامش کامل را تجربه کند. در پایان، این احتمال وجود دارد که طرفین چاره کار را در رضایت دادن به راه‌حلی مرضی الطرفین و بینابین ببینند. درصورت عدم حصول هرگونه توافقی، طارق الهاشمی به اقامت، گشت‌زنی و بازدیدهای سیاسی و اتهام‌افکنی خود در کشورهای منطقه ادامه خواهد داد، ولی به نظر می‌رسد با توجه به حمایت سیاسی، مادی و معنوی که توسط کشورهای منطقه‌یی از طارق الهاشمی و اقلیت سنی وجود دارد و با توجه به فشارهای چند لایه‌یی که متوجه نوری المالکی است، ممکن است المالکی در نهایت به مصالحه برای بازگرداندن الهاشمی به کشور توام با تخفیف یا لغو پرونده قضایی‌اش ترغیب شود. در غیر این صورت المالکی باید خود را برای رویارویی با هم‌قطاران خود در اتحادیه عرب و همسایه تاثیرگذار شمالی‌اش ترکیه و حتی کردها آماده کند؛ امری که در شرایط کنونی چندان هم نامحتمل به نظر نمی‌آید.

hashemi_ahmad@yahoo.com

آگهی فراخوان شناسایی آزمایشگاه‌های فعال در حوزه فناوری اطلاعات
شرکت فناوری اطلاعات ایران